

Postbus 47 | 6700 AA Wageningen

Ministerie van Economische Zaken
Directie Agro en Natuurkennis (ANK)
t.a.v. de Directeur de heer ir. M.A.A.M. Berkelmans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Geachte heer Berkelmans,

Op uw verzoek heeft de Commissie Deskundigen Meststoffenwet (CDM) een advies opgesteld over de wenselijkheid om de huidige stikstofgebruiksnormen te verhogen, gegeven de ontwikkelingen in gewasopbrengsten, maar zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater in Nederland.

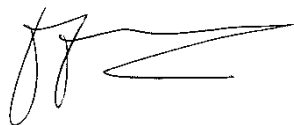
De belangrijkste conclusies zijn:

- De opbrengsten van een aantal gewassen, waaronder ook grasland, vertonen een matige maar gestage stijging (circa 1% per jaar). De stikstofonttrekking door gewassen is echter minder dan proportioneel toegenomen, omdat de stikstofgehalten in het gewas meestal afnemen bij toenemende opbrengsten.
- Het gebruik van betere rassen, zoals bij consumptieaardappelen, kan leiden tot een efficiënter gebruik van stikstof. Als dit tot gevolg heeft dat de stikstofafvoer stijgt bij gelijkblijvende stikstofgift, dan heeft dit een gunstig effect op nitraatuitspoeling. Er zijn echter geen aanwijzingen dat de thans gebruikte rassen efficiënter zijn dan die nu al worden onderscheiden in de Meststoffenwet.
- De landbouwkundige stikstofbestedingsadviezen zijn recentelijk niet aangepast aan stijgende opbrengsten.
- Op akkerbouwbedrijven worden de stikstofgebruiksnormen de laatste jaren volledig benut. Op melkveebedrijven worden de stikstofgebruiksnormen voor grasland en maisland de laatste jaren niet overal volledig benut.
- Het stikstofgebruiksnormenstelsel is gericht op het realiseren van waterkwaliteitsdoelstellingen. Er is voor de meeste gewassen en grondsoorten geen directe relatie meer tussen stikstofgebruiksnormen en stikstofadviezen.
- Verruiming van stikstofgebruiksnormen gaat zeer waarschijnlijk gepaard met meer stikstofverliezen. Het verhogen van stikstofgebruiksnormen zonder aanvullende maatregelen kan er toe leiden dat de kwaliteitsdoelstellingen voor grondwater en oppervlaktewater niet (meer) worden gerealiseerd.

De CDM adviseert om geen generieke verhoging van de stikstofgebruiksnormen in te voeren. Voor specifieke gewassen in de akkerbouw is verhoging te overwegen, in combinatie met aanvullende maatregelen (b.v. nagewas telen).

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,



Prof.dr. Oene Oenema

cc. drs. R.P. van Brouwershaven, Directeur Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit (PAV)
Ing. J. van Vliet, ministerie van EZ, directie PAV
dr.ir. G.L. Velthof (secretaris CDM)

WOT Natuur & Milieu

DATUM
13 juli 2017

ONDERWERP
CDM-advies 'Aanpassing stikstofgebruiksnormen aan stijging gewasopbrengsten'

ONS KENMERK
1716206/WOTNM/JE

POSTADRES
Postbus 47
6700 AA Wageningen

BEZOEKADRES
Wageningen Campus
Gebouw 101 / Bodenummer 554
Droevendaalsesteeg 3
6708 PB Wageningen

INTERNET
www.wur.nl/wotnatuurenmilieu

KvK NUMMER
09098104

CONTACTPERSOON
J.W. Eimers

TELEFOON
0317-485471

E-MAIL
jolanda.eimers@wur.nl